

Oikeusministeriö

VN/23944/2022

Hallituksen esitys laiksi ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta (suojaosuuden korotusta koskeva määräaikainen kokeilu)

Tasapaino velkojen edun ja velallisen suojan kesken tärkeää

- Ehdotetun muutoksen vaikutus velkojen ulosottokertymään jäänee vähäiseksi
- Lakimuutoksen taloudellisia vaikutuksia velkojille on seurattava

Finanssiala ry:n (FA) näkemyksen mukaan velkojen ulosottokertymää ei pidä vähentää. Tehokas velkojansuoja on toimivan talouden peruskiviä. Maksumoraali heikentyisi, jos vastuuta veloista kevennettäisiin ilman, että velallinen käyttäisi ansaitsemiskykyään velkojen hyväksi.

Hallituksen esityksessä on ehdotettu väliaikaista ulosoton suojaosuuden korottamista. Suojaosuuden korottaminen tarkoittaisi velan maksun siirtymistä myöhempään ajankohtaan. Vaikutusarvion mukaan suojaosuuden korottaminen merkitsisi ainakin joissain tapauksissa velan vanhentumisen seurauksena sitä, ettei saatavaa ehdittäisi periä kokonaisuudessaan. Tämä vähentäisi velkojen saamaa kokonaiskertymää.

Eduskunnan käsittelyssä on parhaillaan HE 142/2022 ulosottokaaren muuttamisesta, jonka tarkoituksena on uudistaa vapaakuukausijärjestelmää. Tavoitteena on helpottaa kaikkien pienituloisimpien ulosottovelallisten asemaa. HE 142/2022 pohjalla olevassa TEAS-selvityksessä arvioitiin erilaisia vaihtoehtoja pienituloisten ulosottovelallisten aseman parantamiseksi. Selvityksessä katsottiin, että suojaosuuden nostaminen takuueläkkeen tasolle ei olisi toimiva keino pienituloisten ulosottovelallisten aseman parantamiseksi. Suojaosuuden nostamisella ei myöskään katsota olevan positiivista vaikutusta työllisyyteen.

FA kuitenkin katsoo, että kokonaisvaikutus jäänee pieneksi ehdotetun lain määräaikaaisuuden vuoksi. Lisäksi esitys on perusteltu nykyisessä vaikeutuvassa taloudellisessa tilanteessa, vaikkakin pienituloisimpien ulosottovelallisten aseman parantaminen muilla keinoilla, kuten vapaakuukausien lisäämisellä, olisi tehokkaampaa.

Määräaikaisen lakimuutoksen taloudellisia vaikutuksia velallisten asemaan ja velkojen kertymiin tulee kuitenkin muutoksen voimassaoloaikana pyrkiä seuraamaan ja selvittämään.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs